

Warszawa, dnia 15 marca 2019

Znak sprawy: ŻW.bhż.850.74.2019

Główny Lekarz Weterynarii

W odpowiedzi na pismo Głównego Lekarza Weterynarii z dnia 21 listopada 2018 r., znak GIWbż-502-23/2018, dotyczące kwestii stosowania przez rolników separatorów służących do zmniejszenia liczby komórek somatycznych w mleku surowym i konieczności nakładania kar w przypadku wykrycia takiego procederu. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi przekazuje poniższe stanowisko.

Nawiązując do informacji zawartych w ww. piśmie należy zgodzić się, że stosowanie separatorów w celu obniżenia poziomu komórek somatycznych w mleku wprowadzanym z gospodarstw na rynek jako mleko surowe, może doprowadzić do obniżenia bezpieczeństwa takiego mleka oraz pośrednio wpłynąć negatywnie na zdrowotność zwierząt, od których jest pozyskiwane to mleko.

Należy podkreślić, że zgodnie z definicją mleka surowego zawartą w ww. rozporządzeniu (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. *ustanawiającym szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego* (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm.: Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14) mleko poddane obróbce w separatorze mleka nie jest już mlekiem surowym. Takie mleko nie jest też zgodne z definicją mleka określoną w części III załącznika VII do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007* (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671). Oznacza to, że wprowadzanie na rynek mleka poddanego obróbce w separatorze jako mleka surowego, szczególnie gdy nieznan jest prawdziwy poziom bezpieczeństwa tego mleka, stanowi przesłankę do uznania go za środek spożywczy zafalszowany, zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 45 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. *o bezpieczeństwie żywności i żywienia* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1541, z późn. zm.). Przepis art. 97 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia penalizuje produkcję lub wprowadzanie na rynek środka spożywczego zepsutego lub zafalszowanego, co należy uznać za znaczącą i odstraszającą sankcję za opisywany proceder.

Ponadto w odniesieniu do kwestii stosowania sankcji za niezgodne z przepisami postępowanie z mlekiem surowym przy wprowadzaniu go na rynek, należy zauważyć, że obowiązujące przepisy art. 26 ust.1 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. *o produktach pochodzenia zwierzęcego* ((Dz. U. z 2017r. poz. 242 i 471 oraz z 2018 r. poz. 650) oraz rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 czerwca 2017 r. w *sprawie wysokości kar pieniężnych za naruszenia przepisów o produktach pochodzenia zwierzęcego* (Dz. U. 2017 poz. 1182) umożliwiają nałożenie odpowiednich administracyjnych kar pieniężnych. W § 1 punkty 13 i 14 pozwalają powiatowemu lekarzowi weterynarii nakładać kary za niespełnienie wymagań określonych w rozporządzeniu (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. *ustanawiającym szczególnie przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego* (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004. str. 55, z późn. zm.: Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14) w załączniku III, jeżeli stanowią one zagrożenie dla zdrowia publicznego lub jeżeli mogą one spowodować poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego. Stosowanie działań redukujących liczbę komórek somatycznych i bakterii powoduje niemożność prawidłowej oceny bezpieczeństwa mleka i stanowi zagrożenie dla zdrowia publicznego, co można uznać za przesłankę do nałożenia ww. kar.

W odniesieniu do kwestii wprowadzenia zakazu stosowania opisywanych urządzeń w gospodarstwach produkcji mleka należy zauważyć, że w prawie żywnościowym nie jest powszechną praktyką enumeratywne wyliczanie zakazów dotyczących stosowania urządzeń czy technik przy produkcji żywności. Ewentualny brak możliwości stosowania niektórych urządzeń, w tym przypadku separatorów, wynika pośrednio z konieczności przestrzegania przepisów dotyczących bezpieczeństwa żywności lub jakości żywności. Obowiązek zapewnienia, że mleko surowe produkowane i wprowadzane na rynek z gospodarstwa produkcji mleka jest rzeczywiście mlekiem surowym, ponadto spełniającym wymagania higieniczne i mikrobiologiczne, wyklucza stosowanie separatorów przez producentów tego mleka. Natomiast wymienione wyżej przepisy prawa żywnościowego wprowadzają możliwość, w przypadku wykrycia przez odpowiednie służby nieprawidłowości w tym zakresie, wdrożenia sankcji administracyjnych i karnych w stosunku do nieuczciwych producentów.

Uwzględniając powyższe Ministerstwo uprzejmie informuje, że nie planuje się obecnie wprowadzenia dodatkowych przepisów krajowych dotyczących specyficznie stosowania separatorów w gospodarstwach produkcji mleka i dodatkowych sankcji za wprowadzanie na rynek zafalszowanego mleka.

Magdalena Bartosińska

z-ca Dyrektora